

Közösségen belüli ügyletek - termékbeszerzés

A globalizáció következtében a közösségen belüli ügyletek napjainkban mindennapossá váltak. Számos vállalat folytat kereskedelmi tevékenységet termékeivel és szolgáltatásaival az Európai Unió tagállamai között. A minőség és az ár tekintetében előfordulhat, hogy kedvezőbb ajánlatokat találunk a szomszédos országokban, mint belföldön, vagy esetleg olyan hiánycikkekre van szükségünk, amelyeket hazai piacunk nem tud biztosítani, illetve éppen ezeket kívánjuk értékesíteni. Ebben a cikkben részletesen bemutatjuk a közösségen belüli beszerzés folyamatát és áttekintjük annak szabályozását.

Mit nevezünk közösségen belüli termékbeszerzésnek?

- a tulajdonoskénti rendelkezési jog megszerzése a termék felett úgy, hogy
- az a termék küldeménykénti feladásával vagy elfuvarozásával jár (ezt végezheti a beszerző és az értékesítő is, vagy bármelyikük javára más személy is),
- melynek eredményeként a termék a Közösség másik tagállamából belföldre kerül. (A termék feladását vagy elfuvarozását végezheti a beszerző és az értékesítő is, illetve bármelyikük javára más személy is.)

Mikor kell a közösségen belüli beszerzések után adót fizetni?

- ha az értékesítés ellenérték fejében történik, és
- a beszerző adóalany vagy nem adóalany jogi személy, és
- az értékesítő olyan más tagállambeli (ott adószámmal rendelkező) adóalany, aki nem minősül a saját tagállamában alanyi adómentesnek, és
- az értékesítés nem Közösségen belüli távértékesítés, és
- a termék nem szolgál fel- vagy összeszerelés tárgyául, és
- a termék nem használt ingóság, műalkotás, gyűjteménydarab vagy régiség, amelynek az értékesítője viszonteladó vagy nyilvános árverés szervező, és amelyet az értékesítés tagállamában a rájuk vonatkozó különös szabályok szerint⁹ adóztattak meg, és
- a termék nem olyan, amelynek belföldi értékesítése adómentes lenne az Áfa tv. 103., 104. és 107. §-ai szerint (például bizonyos vízi vagy légi közlekedési eszköz üzemeltetését szolgáló termék).

Nem kell adót fizetnie a közösségen belüli termékbeszerzés után

- a különleges adózói körnek, ha a Közösség más tagállamaiból beszerzett termékek áfa nélküli összesített értéke sem a tárgyévvel megelőző évben, sem a tárgyévben a 10 000 eurós értékhatárt nem haladta meg, illetve nem haladja meg.
- az értékesítő a saját tagállamában alanyi adómentességet választott (ekkor az ügylet után semelyik tagállamban nem keletkezik adófizetési kötelezettség),
- az értékesítés a Közösségen belüli távértékesítésre vonatkozó különös szabályok alá tartozik
- az értékesítés a fel- és összeszerelés tárgyául szolgáló termék értékesítésére vonatkozó különös szabályok alá tartozik
- a beszerzett termék használt ingóság, műalkotás, régiség, és azt az értékesítő a saját tagállamában a használt ingóságokra vonatkozó árrésadózási szabályok szerint, illetve nyilvános árverés szervezőként értékesítette
-

Ezen információk birtokában szükséges megemlíteni a *közösségi adószám* alkalmazásának fontosságát az ilyen kereskedelmi kapcsolatokban. A közösségi adószám, más néven EU adószám, egy azonosító, amelyet az Európai Unió (EU) tagállamok közötti kereskedelmi és gazdasági tevékenységek során használnak. Ez a szám lehetővé teszi, hogy a vállalkozások könnyen és egyszerűen kereskedjenek más tagállamokban anélkül, hogy mindenhol új adószámot kellene igényelniük.

Közösségi adószámot annak a közösségi adószámmal még nem rendelkező áfafizetésre kötelezett adóalanynak és egyes speciális esetekben az áfafizetésre kötelezett nem adóalany jogi személynek, kell igényelnie, aki az EU valamelyik tagállamú adóalanyával szeretne kereskedelmi kapcsolatot létesíteni.

Kötelező közösségi adószámot kérnie az áfafizetésre kötelezett adóalanynak, ha:

- Közösségen belüli termékbeszerzést végez
- Közösségen belüli termékértékesítést végez
- Közösség más tagállamában gazdasági céllal letelepedett, gazdasági célú letelepedés hiányában ott lakóhellyel, vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező adóalany az Áfa tv 37. § szerinti szolgáltatást nyújt.
- Közösség más tagállamában gazdasági céllal letelepedett, gazdasági célú letelepedés hiányában ott lakóhellyel, vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező adóalanytól az Áfa tv. 37. § szerinti szolgáltatást vesz igénybe.

Közösségi adószámot kell kérnie a különleges adózói körnek, akiknek a tárgyévben a Közösség más tagállamában beszerzett termék adó nélkül számított összesített ellenértéke az 10 000 eurót meghaladja és az alábbi adózói körhöz tartoznak:

- kizárólag adólevonásra nem jogosító tevékenységet folytató adóalany,
- kizárólag mezőgazdasági tevékenységet folytató, különleges jogállású adóalany,
- áfafizetésre kötelezett nem adóalany jogi személy,
- alanyi adómentességet választó adóalany.

Az adószámot még az előtt a közösségi beszerzés előtt kell kérni, amellyel ezt az értékhatárt meghaladja. A közösségi adószámot a NAV illetékes igazgatósága adja az adózó bejelentése, kérelme alapján.

Összefoglalva a közösségi termékügyleteket, megállapítható, hogy a Közösség egyik adóalanyától egy másik tagállam adóalanya felé történő értékesítés – amennyiben a terméket elfuvarozzák – bár polgári jogilag és fizikailag egy jogügylet, a hozzáadottérték-adóztatás szempontjából két adóztatandó tényállásként kezelendő. Az indulási, értékesítő tagállamban termékértékesítésnek minősül (amely, ha az egyéb feltételeknek megfelel, adómentes), míg a rendeltetési hely tagállamában közösségen belüli beszerzésként.

Buzamanisz Attila